

ISIDORA BJELICA

MIRIS NEBA

■ Laguna ■

Copyright © 2016, Isidora Bjelica
Copyright © ovog izdanja 2016, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

*Biljani Vidović,
Najčistijoj i najmilosrdnijoj duši koju sam ikad srela
u mom beskrajnom lutanju kroz predele palog sveta.*

Nego idite i naučite se šta znači – milost...

SADRŽAJ

Uputstvo za čitanje ove <i>haute couture</i> ezoterijske knjige	13
I Vlažno popodne u Bijaricu sa Gabrijel Šasnel	17
II Ona.	27
III Zašto postoji toliko bola i patnje u ovom svetu	33
IV Misterija novca i bogatstva <i>ili</i> Zašto neki žive u izobilju, dok drugi okapavaju u siromaštvu	39
V O ljubavnom zanosu <i>ili</i> Kako se romana pretvara u horor	51
VI O zakonu privlačnosti: da li deluje ili ne . . .	59
VII Gabrijelina tajna	65
VIII Krivica je ta koja stvara svet bola i patnje . .	71
IX Lepotice i duhovnost <i>ili</i> Paradoks o kome se čuti milenijumima	87
X Kako oprostiti i kako da život ne boli	99

XI	Čemu zapravo služe snovi <i>ili</i> Kako spavate i zašto se ne plašite	111
XII	Svetica u šanelu	125
XIII	Tvoje misli nisu moje misli	133
	<i>O autorki</i>	145

Blago siromašnima duhom, njihovo je carstvo nebesko...

UPUTSTVO ZA ČITANJE OVE *HAUTE COUTURE* EZOTERIJSKE KNJIGE

Događaji opisani u ovoj knjizi su tajni i istiniti. Imena su promjenjena, lokacija nije. Ovo nije knjiga za svačiji um i srce.

Molim vas da o sadržaju ove knjige ne pričate sa osobama koje vam nisu same stavile do znanja da je poznaju. Ne zbog mene, već zbog vas.

Ovo je knjiga o inicijaciji ljubavi. A inicijacije nisu za svakoga.

Ljudi koji nemaju dovoljno ljubavi u sebi, zabludele duše koje se mnogo muče jer su se udaljile od izvora, mogu vas povrediti ako govorite o tajnama ljubavi.

To ih može veoma razbesneti. Prema tome, budite oprezni.

Kao što nećete držati otključanu kuću, nemojte ni svoje srce, pogotovo ako osećate bol zbog zla i ljubomore. Teško čovek postiže ono što je svecima prirodno:

da nijedna uvreda ne boli. Svecima je to moguće jer su oslobođeni svake sujete i gordosti, a bol, iako se ne čini tako, svoj izvor uvek ima u sujeti.

Stare civilizacije krile su ezoterijska znanja na različite načine.

Neke knjige krile su se od očiju ljudi koji nisu bili spremni da prime ono što u njima piše, a neki sadržaji su, opet, imali tajna, šifrovana značenja, pa su ljudi verovali da čitaju jedno, dok je zapravo pisalo nešto drugo.

Ova tajna znanja pomoći će vam da shvatite šta vam se dešava i zašto.

Zbog predrasuda prema modnom svetu kao niskomimetskoj zabavi, većina sekularnih intelektualaca, pretencioznih antiteista, ali i verujućih, no rigidnih intelektualaca, neće ni posegnuti za knjigom, verujući da je unutra nešto sasvim drugo. Ništa ne spasava istinu tako uspešno kao laki prezir gordih ljudi koji sude na osnovu predrasuda.

Kao što u životu oblačimo svoje ja, tako je ovo *haute couture* knjiga koja, srećom, zbog predrasuda duhovnih snobova, neće biti dostupna onima koji ne treba da je prime ni pročitaju.

Duhovni snobovi su odgovorni za eksploziju vulgarnog materijalizma koji nas okružuje i koji stalno kritikuju i osuđuju, a upravo su ga oni, svojim rečima, stavovima i prezirom, izazvali.

To se zove ravnoteža. Kada snažno gurnemo klatno u jednu stranu, ono nas podjednako jako udari s druge strane.

Za sve te vulgarne i prostačke izjave starleta, za rijaliti programe i dominaciju animalne telesnosti odgovorni

su upravo duhovni snobovi takozvane elite, čija su nadmenost ega, prezir, cinizam i doveli do te mentalne pustoši u svetu. Naravno, oni to ne shvataju i misle da su zaštitnici svetog grala pameti i dostojanstva.

U sledećim poglavljima biće vam otkriveno tek jedan posto (jer teško da bilo ko može više) od onoga što treba da znate o ljubavi, bolu, saznanju, lepoti, snovima, željama, sreći, Bogu, ali ako je vaš um sišao u srce, posle toga nećete biti isti.

Razumevanje će vam doneti mnogo radosti i obasjaće vas svetlošću. Netaće ono što vas je najviše bolelo i mučilo.

Da bismo nešto primili u sebe, naše srce mora biti spremno za to. A vaše srce je spremno samim tim što čitate ove redove, inače ova knjiga ne bi došla do vas. Prvi i najvažniji stepen inicijacije prešli ste onog trenutka kada ste se privukli, vi i knjiga.

S ljubavlju, vaša Isi

VLAŽNO POPODNE U BIJARICU SA GABRIJEL ŠASNEL

Bila je zima. Blag i mlak decembar, najboljši na Azurnoj obali. Nica je bila poluprazna, tek poneki ruski ili japanski turista. Restorani na promenadi su radili, i to bez grejača, jer je po danu temperatura išla i do dvadeset pet stepeni.

Očekivali su kišu, a dobili su sunce.

Moja dobra prijateljica V. dovela me je ovde na pet dana, da proslavimo moj rođendan, desetog decembra. Nedavni rezultati markera ponovo su probudili nadu da mi je možda poklonjeno još malo vremena na ovom svetu.

Uradila je ono što čovek može samo da sanja da će dobiti od prijateljice. Rezervisala je sobu u hotelu *Vestminster*, koji je na samoj promenadi, nedaleko od legendarnog *Negreska*, kupila karte i rekla:

– Slavimo tvoj rođendan u Nici. Znam da ga ne slaviš, ali i tebi i meni treba pet dana Azurne obale da podignemo seratonin i dopamin i da sredimo misli.

* * *

Tako je počelo.

Upravo sam se vratila sa pokloničkog putovanja i ni u najluđem snu nisam očekivala da ću ovde naći ono što sam tražila tamo gde sam verovala da stanuje duhovnost. Ali Bog je mnogo duhovitiji od bilo kog šereta koji stanuje u ljudskom telu, i ne prestaje da nas iznenađuje.

Iako sam, pošto sam iz intelektualne porodice, bila vaspitavana tako da budem svesna koliko su duh i duša važniji od tela, nešto me je prosto neodoljivo, poput magneta, privlačilo modi ili, tačnije, stilu. I sama Koko Šanel je toliko puta rekla da ne veruje u modu jer je prolazna i hirovita, da se ona bavi stilom, a stil znači složiti svoju odeću sa svojim mislima.

Naravno, prvo bi trebalo srediti sopstvene misli. Jer ako su one haotične i ružne, destruktivne i pune bola, koja bi se zapravo garderoba s tim slagala? Zato je ova misao najviše što je ikada o stilu rečeno. Ona je predstavljala revoluciju u veltanšaungu koja se odrazila na outfit dvadesetog veka i do dan-danas je demarkaciona linija za sve koji razumeju da je pitanje očuvanja stila pod bilo kojim uslovima zapravo suštinsko ontološko pitanje.

Sve je počelo onog dana kada sam u starom baki-nom ormaru otkrila bakine i prabakine šešire, balske rukavice od velura, lepeze, tašne... U to socijalističko vreme moje rane mladosti takve stvari su se naprosto smatrale buržoaskom dekadencijom, suvišnom, nepotrebnom i krajnje opasnom pojavom za novi vrli radnički svet.

Baka i prabaka su odbacile tu garderobu, ali je nisu i bacile, tako sam se našla na izvoru čarobnog sveta glamura, sveta koji me je na neki neobičan način činio srećnom, razdraganom, veselom, tako da sam satima i satima mogla da pred ogledalom isprobavam modele, nakrivljujem šešire, navlačim rukavice, prebacujem krznene kepove i zamišljam da sam u nekom potpuno drugačijem svetu, u kome se romantičnost nije smatrala bolesnom dekadencijom i u kome se moglo slobodno maštati a da vas niko ne osuđuje jer volite lepotu.

Primitivši tu moju osobinu, baka i prabaka, pa i mama, trudile su se da ne pričaju previše o modi, uplašene da bi mi moj ekstravagantni stil već tad mogao doći glave.

Učiteljica je veoma rano, već u petom razredu, zvala mamu na razgovor, zabrinuta što sam na ulično mahanje zastavicama Josipu Brozu Titu došla obučena kao Marlen Ditrih u *Plavom anđelu*.

Tada su mi skrenuli pažnju na to da živimo u naučnom socijalizmu i da treba da se odreknem tih dekadentnih, glupavih, prevaziđenih simbola, jer sam iz čestite porodice koja zna šta su društveni prioriteti.

Možda su me te lekcije još više privlačile svetu mode, romantike i balova. Sećam se vremena kada smo u školi radili panoe na kojima su bile fotografije Tita i Jovanke. Bile su to divne fotografije u boji sa njihovih putovanja po raznim egzotičnim zemljama. Tito je bio u fenomenalnim belim i bež lanenim odelima, sa panama šeširom i kubanskim tompusom, a Jovanka u savršenim uskim haljinama do kolena, koje su podsećale na stil Džeki Onazis. Bila sam oduševljena

njihovim outfitom, a kada sam dedi po majčinoj strani pohvalila taj izgled, on je bio zgrožen i rekao je:

– Nisam očekivao da ćeš se oduševljavati tim faranom i hohštaplerom.

Bilo me je sramota.

Deda je pre bio poklonik uzusa spartanske skromnosti, na koje sam ja sa radošću pristajala jer me politika nije interesovala, ali nisam mogla da ne primećim da se Tito fenomenalno oblačio, sasvim suprotno dosadnim outfitima koji su vladali u državi u kojoj je bio neprikosnoveni vladar. U svakom slučaju, kada mi je učiteljica rekla: „Pa ko normalan u današnjoj Jugoslaviji nosi šešir?“, ja sam odgovorila: „Tito“. I otada su me pustili da se na miru oblačim kako hoću.

Prabaku su zavetovali da mi ne raspaljuje maštu svojim romantičnim pričama o balovima i modi. Poklonila mi je svoju balsku knjižicu u koju su se upisivali džentlmeni koji bi zatražili ples od vas. Držala sam je pod jastukom i zamišljala balove poput onih na kojima se Ani Karenjini trajno pomutio razum od zanosa.

Iako je prabaka bila škrta u sećanjima, uspevala sam nekako da je potkupim kiki bombonama. Naime, Dadi, kako smo je zvali od milja, branili su da jede mnogo slatkog, tako da su joj uskraćivane i omiljene kiki bombone. A onda bih ja došla sa ponudom: za četiri kiki bombone priča o balu, za pet kiki bombona priča o tome gde je nabavila koji šešir, haljinu, rukavice, nakit, krzno... kesica kiki bombona ako mi ispriča neki ljubavni događaj, ali sa detaljnim opisima haljina, nakita i šešira.

Na njenom starom, okruglom, kožnom koferu za šešire, boje cimeta, u kome i dan-danas čuvam

fotografije, bile su izlepljene nalepnice gradova u kojima je bila, pa bih, kada nije bilo nikoga kod kuće, otišla kod nje sa kesicom bombona i pokazala joj nalepnicu, a ona bi morala da mi ispriča šta je sve tamo videla, kupila, probala, koga je upoznala i kako je tada izgledalo udvaranje i flertovanje.

Za moj četrnaesti rođendan Dada je odlučila da me časti pričom na koju je bila posebno ponosna, a koju su moji izričito zabranili da mi ispriča: pričom o tome kako je srela Gabrijel Šasnel u Bijaricu, kako je u njenom butik kupila šešir od trske sa belom svilenom trakom i dva pera od pauna, i kako se tamo posvađala sa nekim damama koje su bile užasnute Gabrijelinim modelima bez korseta, zbog čega ju je ova pozvala na ručak, gde su pušile cigarete i pričale o muškarcima i najvažnijoj ženskoj tajni.

Već tad opsednuta modom, znala sam, naravno, za Koko i mislila sam kako mi je prababa potpuno odlepila i da pogrešno izgovara njeno prezime.

– Dada, misliš na Gabrijel Šanel?

– Ne, ne, ne – ponavljala je Dada – imam skoro devedeset godina, ali znam dobro šta mi je rekla, nikad neću zaboraviti taj vlažan, kišni dan u Bijaricu, lepo je rekla: „Ja sam Gabrijel Šasnel, a vi ste prva inteligentna dama koja je ušla u moj butik u poslednjih pet dana i vodim vas na ručak i cigarete. Pušićemo i pričati o stilu i muškarcima!“

Sve do svoje dvadeset i neke pripisivala sam to prabakinoj senilnosti, iskreno verujući da izmišlja, dok slučajno nisam, proučavajući arhivu o Šanelovoj, pronašla krajnje apartan podatak po kom je Koko greškom

upisana u knjigu rođenih kao Šanel. Jedno slovo je nestalo u smušenom umu crkvenog službenika, hronično umornog od komplikovanih imena rođenih.

Ćerka uličnog prodavca i domaćice, nastala iz vanbračne veze, ipak je zahvaljujući majčinoj upornosti nekako uspela da dobije očevo prezime, ali greškom pospanog crkvenog službenika, koji je tih dana verovatno bio pred onim što danas zovemo *burn out*, upisana je kao Šanel umesto Šasnel!

Bila sam šokirana.

Poželela sam da se vratim u prošlost, da zagrlim Dadu i zamolim je da mi detaljno prepriča svoj ručak sa Gabriel Šasnel u kišnom i vlažnom Bijaricu, ali bilo je kasno. Poput dima iz cigareta Gabriel i moje prabake, koji je odleteo u vazduh mondenskog Bijarica, sve je zauvek nestalo.

Dada je već dugo, dugo bila u drugoj dimenziji.

Bila sam očajna, prababa mi se družila sa Koko u Bijaricu, a ja to nisam ozbiljno shvatala.

Već prvog dana po dolasku u Nicu obišla sam svoja omiljena mesta. Na primer, antikvarnicu kod Žeremija, koja je jedno od najprestižnijih mesta u celoj Francuskoj. Tu ste mogli da nađete sve – od slika Pikasa i Dalija do *vintage* šanel kostimića, malo nošenih birkiniki i kelica, starih ermes marama sa po jednom flekom, šanel tašni pre nego što su počeli da ih čipuju, tvrdih viton kofera koji su pripadali evropskoj aristokratiji, vaza iz dinastije Ming, ljubavnih pisama velikih pisaca, cipela lubuten koje su top-modeli obuli samo jedanput, krznjenih kaputa koje su žene bogataša prodavale da bi došle do nekog keša jer im bogati muževi

daju poklone, ali ne i gotovinu... Dakle, kod Žeremija je bilo carstvo lepote i glamura za sve one kojima je srce brže lupalo na artefakte *houte couture*... *Vintage* dvorac dragocenosti visoke mode od kojih je svaka imala bar jednog vlasnika, priču, prošlost i sentiment.

Princip je bio jednostavan. Žeremi je sve stvari koje je otkupljivao od zaludno bogatih i naglo propalih i unesrećenih nosio na proveru direktno u *Šanel*, *Dior*, *Ermes* i *Viton* i potom je svojim imenom i firmom garantovao autentičnost. Zato su modni frikovi širom zemaljske kugle voleli ovu antikvarnicu više čak i od *Second Chancea* u Njujorku, jer se kod Žeremija baš nikad nije desilo da zaluta neki komad koji je „fejč“.

I to je činilo njegovu reputaciju neprikosnovenom.

Osim toga, kod Žeremija je i izbor bio najveći jer je upravo tu, na Azurnoj obali, bilo i najviše onih koji su ili imali previše, pa su se toga lako odricali, ili su naglo propadali, pa je valjalo prodati nešto po pristojnoj ceni da bi se imalo za kiriju i hranu.

Žeremija sam upoznala pre pet godina kada sam u jednom finansijskom sunovratu morala da prodam neke predmete-fetiše. Tako bih jedne godine dolazila kao prodavac, druge kao kupac. I Žeremi je govorio da takav slučaj nije video, da neko tako ciklično i brzo stalno propada i uspeva.

Kad god bih došla u Nicu, samo bih ostavila kofere u sobi, istuširala se, stavila šanel 5 i obukla se najbolje što sam mogla jer sam obožavala da Žeremi, kroz čiju je radnju prošlo najviše otmenih dama i gospode, ponavlja kako spadam u prvih pet dama od stila koje su ikada kročile u njegovu magičnu antikvarnicu.

Dakle, pre ručka već bih sedela kod Žeremija i pijuckala organsko belo vino, a on bi strpljivo iznosio sve ono što je krio iza bordo zavese – to je bila roba koja se iznosila samo odabranoj klijenteli, provereno ludoj i opsesivnoj, odnosno onima koji ne mare što, kad kupe ovde neki predmet, neće imati šta da jedu ili da plate režije. Na kraju, nije li to prava definicija onih opsednutih stilom, čije životne mogućnosti ne prate njihov najveći zanos?

Žeremi me je nervirao jer je precenjivao neku malu crnu šanel tašnu od velura. Tašna je bila iz šezdeset i neke, iz vremena pre nego što je *Šanel* uveo čipovanje, ali otkako su poludele cene u četiri hrama mode, *Šanelu*, *Vitonu*, *Ermesu* i *Dioru*, i Žeremi je brutalno podigao cene. Više se bez ozbiljnih žrtava nije moglo doći ni do jednog predmeta opsesivne lepote i simbola stila. Naljutila sam se i rekla: „Dobro, ako toliko tražite za ovu tašnicu, onda je bolje da odem u *Šanel* i uzmem novu“.

Naravno, to je bio blef, ali sam znala da će se Žeremi potresti i da će mu srce omekšati. Volela sam da igram na kartu njegove griže savesti jer je, trgujući, nekada postajao tvrd i ne naročito osećajan.

Tako sam prešla onih dvesta-trista metara do *Šanela*.

Išla sam brzim korakom preko Masene, gledala izloge koji su se skoro potpuno promenili od mog poslednjeg boravka i ušla u svoju omiljenu Ulicu Paradis. Bio je to sunčan decembar. Topao i blag.

Šanel u *Rue Paradis* bio je daleko od one lepe velike radnje u Veneciji, ili od monolitnosti *Šanela* u Parizu

ili njihovih radnji u Monte Karlu, ali tu sam se uvek osećala nekako odomaćeno, mogla sam na miru da sedim, bez grize savesti što zamajavam prodavca koji i ne sluti da nemam novca da kupim ono što gledam.

Tajna je bila u tome što je ovde radio Pupi.

Pupi nije samo prodavac u *Šanelu*, ne, on je umetnik radosti. Upoznali smo se pre osam godina, kada sam baš u toj radnjici kupila mali večernji klač. Nas dvoje smo se tako sprijateljili da je Pupiju bilo potpuno svejedno što se moje finansijsko stanje toliko promenilo i što više nisam mogla da kupim ništa, osim možda minđuša. Cene su išle nagore, a moje finansijsko stanje nadole. Ali koga je bilo briga. Pupi je voleo da mu ja sa velikim raskošnim šeširima sedim u radnji. Tvrдио je da mušterije lakše kupuju jer im ja stvaram komplekse, a mene je to beskrajno veselilo, i tako je moj i Pupijev odnos bio više od površnog prijateljstva, bila je to dekadentna radost koju smo delili nad šanel cipelama i tašnama.

Kada sam se pojavila, Pupi, po Marfijevom zakonu, nije radio u toj smeni. Mršava, plava prodavačica, koja je više ličila na stjuardesu nego na prodavačicu, rekla mi je da Pupi ima virus i da tog dana neće dolaziti. Pripadala je onoj vrsti prodavačica koje uvek sa sumnjom gledaju ekstravagantne posetioce, svesne da takve mušterije ne donose pazar, već one koje izgledaju kao da im je potrebna socijalna pomoć. Takvi troše milione, i to je pravilo koje zna svaka seriozna prodavačica visoke mode. Od ekstravagantnih i elegantnih se nijedan A brend nije obogatio.

U radnji nije bila preterana gužva. Dve Japanke su gledale teget tašne „dva pedeset pet“ iz nove kolekcije, a jedna Kineskinja je sa osmehom plaćala crnu tot tašnu.

Situacija se sa globalnom finansijskom krizom menjala iz godine u godinu.

Još pre samo osam godina u *Šanelovim* radnjama duž Azurne obale čuo se jedino ruski jezik. Samo su Rusi kupovali najlepše i najskuplje tašne. Onda su navalili Japanci. *Viton* je čak uveo ograničenje, tako da su mogli da kupe samo tri proizvoda koja se upisuju u pasoš, pa su tako godinama neke naše dame živele od toga što su kupovale tašne za Japance. Ovi im daju keš, one uđu, kupe i za svaku kupovinu budu čašćene sa po dvesta-trista evra – pa vi sad računajte. Tri Japanca – devetsto evra.

Sada su Kinezi bili ti koji jedini nisu osećali krizu. Dok su svi drugi grcali u nemaštini, Kinezi su živeli svoje snove i jedini sa lakoćom plaćali sve te cene koje su odavno izgubile svaku vezu sa stvarnošću i razumom.

Znala sam da ću bez Pupija teško dobiti šampanjac, ali sam rešila da provedem bar sat u svojoj omiljenoj zabavi – posmatranju kupaca i njihovih emotivnih drama u *Šanelu*.

Ništa nije bilo tako prijatno i zabavno kao ta igra.